

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm
Filip Vestling

Stockholm
2018-01-10

Ert dnr
M2017/02561/Ee

Vårt dnr
2017/183

Remissvar angående Energimarknadsinspektionens rapport Nya regler för elnätsföretagen inför perioden 2020-2023 (Ei R2017:07)

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Energimarknadsinspektionen beskriver i sin rapport bakgrunden på följande sätt:
Energimarknadsinspektionen (Ei) har fått i uppdrag av regeringen att föreslå en författningsreglering avseende en rimlig avkastning på kapital vid fastställandet av en intäktsram för elnätsverksamhet.

Det är centralt att den reglerade avkastningsnivån för elnätsföretagens verksamhet är rimlig. I dag finns inga närmare regler eller förarbetsuttalanden om vad som avses med en rimlig avkastning. Det bör fastställas närmare regler som innebär att utgångspunkterna blir fastlagda för hur nivån på avkastningen ska uppskattas. Den metod som föreslås bli författningsreglerad är den så kallade WACC-metoden (Weighted Average Cost of Capital) där CAPM-modellen (Capital Asset Pricing Model) används för att estimerar kapitalkostnaderna för ägarfinansierat kapital. Dessa metoder är vedertagna och dominerande i europeiska elnätsregleringar, andra regleringar och andra branscher.

Utöver att själva WACC-formeln inklusive CAPM framgår av författning föreslår Ei även att sex parametrar regleras i detalj. Dessa parametrar är riskfri ränta, skuldandel, kreditriskpremie, tillgångsbeta, inflation och skattesats.

För att komma tillrätta med osäkerheten i de prognoser som används när kalkylräntan fastställs på förhand och för att säkerställa att kalkylräntan varken över- eller underskattas föreslår Ei att fyra centrala parametrar (riskfri ränta, skuldandel, kreditriskpremie och tillgångsbeta) först fastställs med prognoser och sedan ersätts med verkligt utfall vid

tillsynsperiodens slut. På så vis säkerställs att avkastningen baseras på verkliga förhållanden på kapitalmarknaderna. Genom att hela metoden framgår av författning anser Ei också att det inte finns något som motiverar en särskild riskpremie för svenska elnätsföretag.

Avslutningsvis skriver Ei att kostnaderna för de planerade investeringsnivåerna motsvarar en prisökning av elnätsavgifterna på cirka 1 procent. Detta innebär att kostnader för investeringar bara till en begränsad del kan förklara de prisökningar som har skett hos många av elnätsföretagen under 2016 och 2017.

NNR konstaterar angående bakgrunden att det nu gällande regelverket har lett till att en majoritet av besluten om intäktsram gentemot elnätsföretagen har överklagats till domstol. Detta visar, menar NNR, att det nuvarande regelverket inte är förutsägbart och rättssäkert.

NNRs synpunkter

NNR noterar inledningsvis att det råder en monopol-situation inom elnätsbranschen i Sverige. På monopolmarknader behövs normalt sett någon form av prisreglering. Ei föreslår nu en justering av den prisreglering som gäller. NNR uppfattar att justeringen föreslås med utgångspunkt i att priserna i elnäten har stigit i en högre takt än som kan motiveras av elnätsföretagens investeringar i elnäten.

NNRs utgångspunkt för detta remissvar är att situationen kräver ett regelverk som bidrar till att skapa god konkurrens och elnätsavgifter som speglar detta trots en monopolsituation. Detta är nödvändigt för elkonsumenterna, både företag och privatpersoner.

Vid justering av regelverk är det enligt NNRs uppfattning viktigt att det finns instrument och formaliserade processer för att löpande utvärdera utfallet av regelverket. Ei trycker särskilt på dessa möjligheter till utvärdering och NNR stödjer Ei fullt ut i detta avseende.

Slutsats

NNR menar mot bakgrund av förslagets konsekvenser att föreslagna justeringar behöver ges chansen att få genomslag på marknaden, för att sedan utvärderas och leda till förnyade justeringar. NNR utgår från att justeringar till elnätsföretagens fördel kommer att göras om det visar sig att förändringarna leder till en otillräcklig förmåga hos elnätsföretagen till att upprätthålla kvaliteten i näten genom underhåll och investeringar.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist